

ПОГОДЖЕНО
Президент Федерації
гандболу України

Андрій МЕЛЬНИК
25 січня 2025

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник Міністра
молоді та спорту України

Олексій НІКІТЕНКО
2025

**Система відбору
до складів національних збірних команд України
різних вікових груп для участі у міжнародних
спортивних змаганнях з гандболу
2025 року**

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№91/3.5/25 від 30.01.2025
КЕП: Нікітенко О. В. 30.01.2025 14:39
3FAA9288358EC0030400000015FD3800115AD300

Загальні положення відбору до складів національних збірних команд України різних вікових груп для участі у міжнародних спортивних змаганнях з гандболу 2025 року

Відбір спортсменів до національних збірних команд України – це складний та багатоетапний процес. Спортивна команда у гандболі – унікальне поєднання спортсменів різного віку і амплуа, рівня техніко-тактичної підготовленості та ігрової майстерності, індивідуальних психологічних якостей та функціональних можливостей організму тощо.

Наявність чітких критеріїв для відбору гандболістів по кожній віковій категорії та створення загального алгоритму дій для відбору гравців до складів національних збірних команд України з гандболу значно підвищує ефективність змагальної діяльності та конкурентоздатність українських команд на міжнародній арені.

Під час відбору гандболістів різних вікових груп пріоритетними критеріями та факторами є визначення перспективності гравця на цьому етапі спортивної кар'єри.

Серед найважливіших критеріїв, що використовуються під час відбору гандболістів до складу національної збірної команди України серед дорослих гравців, є: 1) ефективність змагальної діяльності; 2) досвід виступів на високому рівні; 3) якість проведеного ігрового клубного сезону; 4) мотивація та готовність до змагань; 5) відсутність пошкоджень та травм тощо.

На відміну від досвідчених гравців, показаний на спортивних змаганнях результат для молодих гандболістів (резервний спорт) ще не є тим універсальним критерієм, що дозволяє безпомилково зробити вибір на користь одного із претендентів на місце в основному складі команди. Під час визначення перспективності молодого гравця планується враховувати широкий спектр факторів та показників, що в подальшому зможуть вплинути на зростання спортивної майстерності та успішні багаторічні виступи у спорті вищих досягнень.

З метою визначення рівня підготовленості та загальної перспективності гандболістів національних збірних команд України розроблені чіткі модельні характеристики та критерії відбору по кожній віковій категорії.

Модельні характеристики побудовані на виконанні спортсменами цільових програм або планів підготовки на відповідний рік, що визначаються головним тренером команди за результатами спостережень за діями гравців під час гри та досконалого вивчення їх індивідуальної статистики впродовж ігрового сезону, а також відповідність гравця ігровому амплуа та модельним показникам змагальної діяльності. До уваги беруться дані гандболістів, що брали участь у всеукраїнських спортивних заходах, відбіркових іграх до чемпіонату Європи та світу, чемпіонаті Європи минулого року, та відображають особливості реалізації техніко-тактичних дій спортсменами різного амплуа, адже вони дозволяють враховувати ефективність дій гравців на майданчику та визначати діапазон позитивного або негативного відхилення від

вказаних параметрів для кожного гравця. Також модельні характеристики побудовані на базі індивідуальних даних провідних гандболістів світу (антропометрія, функціональна підготовленість, змагальна діяльність тощо). Модельно-цільові характеристики техніко-тактичної діяльності створені на основі статистичних показників групи елітних спортсменів, що були отримані на підставі аналізу матчів чемпіонатів світу, Європи, відбіркових ігор до чемпіонату Європи та світу по кожній віковій категорії.

Загальні вимоги до спортсменів, які входять до складів національних збірних команд України різних вікових груп з гандболу для участі у міжнародних спортивних змаганнях 2025 року, передбачають:

- рік народження спортсмена;
- спортивну кваліфікацію (участь у чемпіонаті України (Суперліга, Вища ліга, Перша ліга, дитячо-юнацька гандбольна ліга);
- статистичні показники спортсмена;
- медичний стан;
- спортивну мотивацію (бажання показати найкращий результат);
- досвід виступів на міжнародній арені або перспективу бути лідером команди на тій чи іншій ігровій позиції;
- патріотичну мотивацію (боротьба за честь держави);
- комунікабельність та вміння своєю поведінкою доповнювати позитивні риси колективу;
- лідерські риси характеру;
- психологічну сумісність;
- психологічну стійкість.

Відбір до складів національних збірних команд України з гандболу проводиться на основі:

- моніторингу ігрових показників всіх українських спортсменів, які грають у клубних чемпіонатах, Єврокубках та інших змаганнях;
- перегляду ігор за участю кандидатів до національних збірних команд України;

скаутінгу, тобто перегляду відеозаписів за участю кандидатів до лав національних збірних команд України;

- тестування;
- фізичних показників;
- психологічних показників;
- психофізіологічних показників;
- технічних показників.

До складів національних збірних команд України з гандболу можуть бути включені спортсмени, які показали такі спортивні результати:

- кращі статистичні показники для позиції, на якій граєць виступає;
- кращі показники тестування;
- кращу гру в контрольних іграх та міжнародних турнірах під час підготовки до офіційних ігор;
- кращі лідерські якості під час гри;

кращу психологічну стійкість у стресових ігрових ситуаціях.

Етапи відбору до складів національних збірних команд України

Відбір гандболістів до основного складу національної збірної команди України проводиться у три етапи.

Під час проведення першого етапу відбору (оглядового) планується здійснити аналіз результатів виступу гравців за минулий сезон.

Головна увага приділяється таким важливим питанням як регулярна ігрова практика за клуб та інші спортивні організації, ефективність ведення змагальної діяльності, покращення спортивної майстерності та зростання рівня спортивних результатів.

Другий етап (проміжний) планується проводити на початку тренувальних зборів команди відповідно до планів підготовки на 2025 рік. Головним завданням цього етапу відбору є визначення стану готовності гандболістів, наявності пошкоджень, що не дозволять гравцеві повноцінно підготуватися до ігор, рівень мотивації та бажання виступати. У результаті проведення відбору на цьому етапі буде сформований попередній склад команди, що почне навчально-тренувальні збори до офіційних міжнародних ігор. Орієнтовна кількість гравців, яка залишиться після проведення другого етапу відбору, складатиме 35 гандболістів. Відбір буде здійснюватися з урахуванням ігрового амплуа гравців. На кожен ігрову позицію буде відібрано по 4–5 гравців, що дозволить створити належні умови для конкурентної боротьби за місце в основному складі та об'єктивно оцінити рівень підготовленості кожного із потенційних кандидатів для відбору до складу національної збірної команди України.

Основний етап відбору (третій) дозволить визначити остаточний склад національної збірної команди України для участі у міжнародних спортивних змаганнях 2025 року.

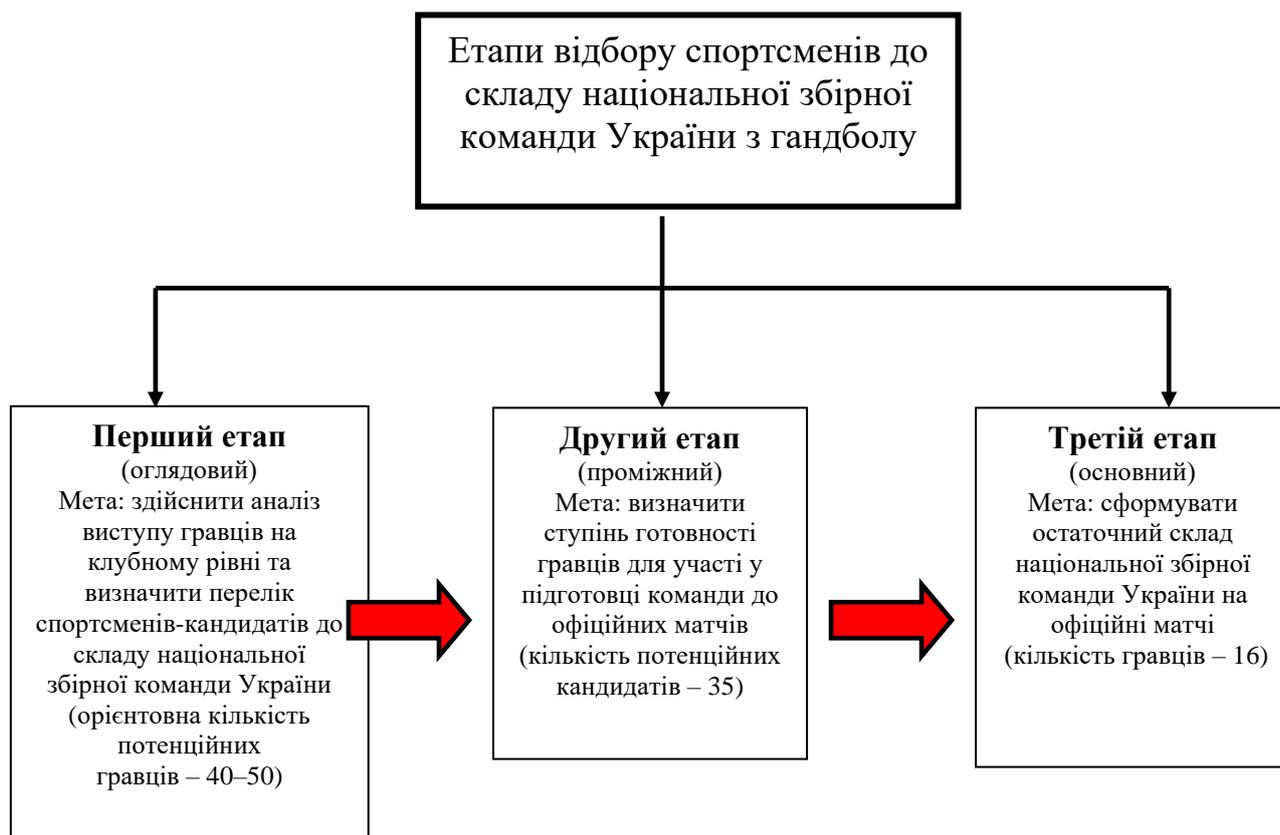
В якості критеріїв відбору буде використане широке коло показників, що дозволить всебічно оцінити переваги та недоліки кожного гравця та об'єктивно визначити можливості потенційних кандидатів до складу національної збірної команди України. Критерії та окремі показники, що будуть використані у процесі відбору на різних його етапах, відображено на малюнку 1.

Під час аналізу результатів виступу кандидатів до складу національної збірної команди України аналізуються як кількісні, так і якісні показники. До уваги беруться дані ефективності виконання різних техніко-тактичних дій у матчах.

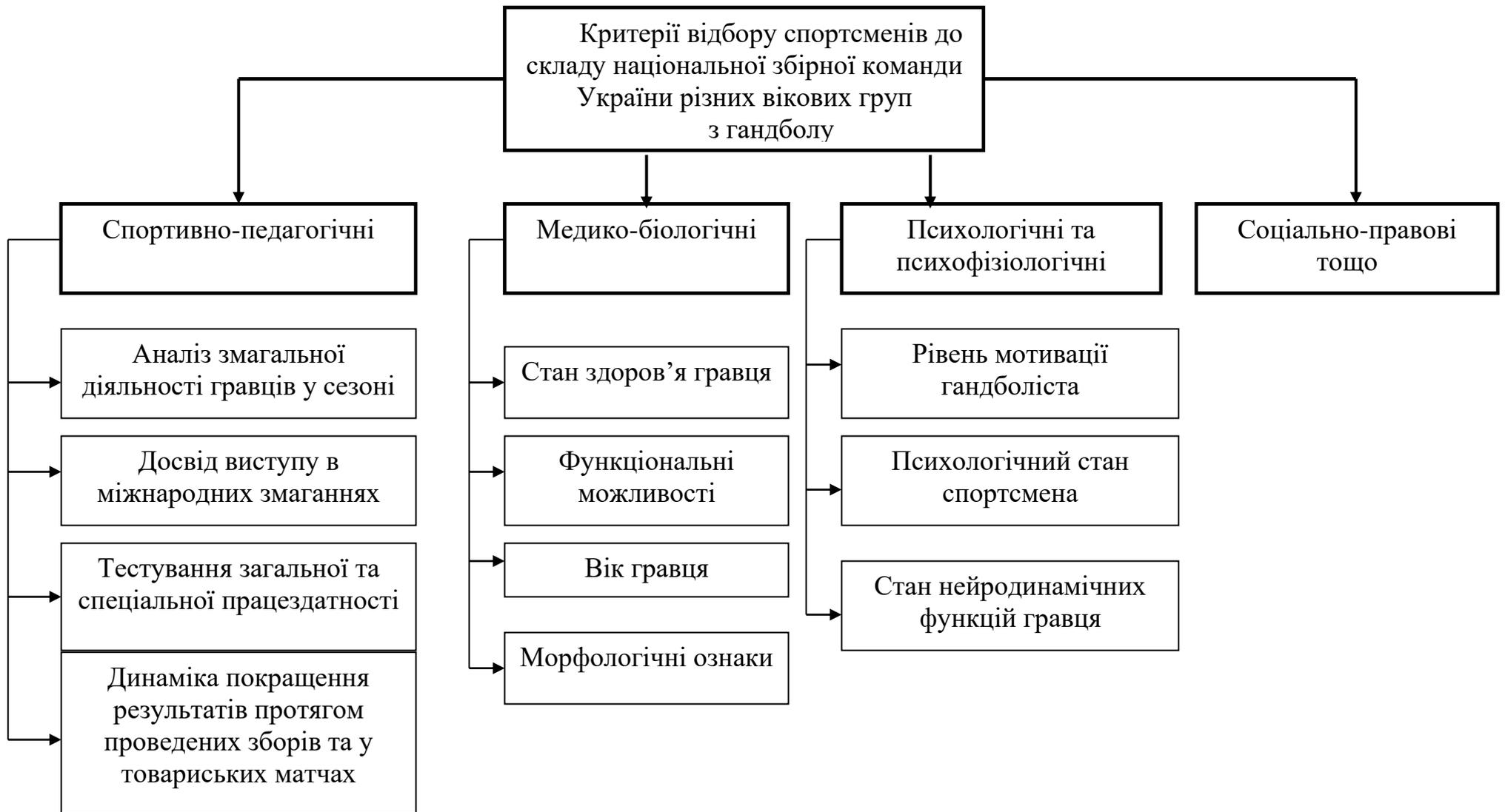
Значна увага також приділяється таким кількісним показникам як зіграні матчі, результативність ігрових дій на майданчику. Гравці, які мали достатню ігрову практику у своїх клубах та інших спортивних організаціях, зазвичай потрапляють до складу національної збірної команди України в набагато кращому змагальному стані.

Тренерськими штабами національних збірних команд України різних вікових груп з гандболу планується провести великий обсяг аналітичної роботи щодо перегляду виступів українських гравців за клубні команди/спортивні організації та здійснити попередній висновок про потенційних кандидатів на потрапляння до складу національної збірної команди України. Остаточне рішення про склад національних збірних команд України для участі у міжнародних змаганнях затверджується Міністерством молоді та спорту України за поданням Федерації гандболу України, з урахуванням пропозицій головних тренерів національних збірних команд України. У разі спірних питань стосовно включення спортсменів до складу команди для відрядження на участь у міжнародних змаганнях, змін у складі команди з непередбачених обставин, остаточне рішення приймається колегіально за участю головного тренера відповідної національної збірної команди України, президента Федерації гандболу України та представника Міністерства молоді та спорту України.

Потрібно чітко розуміти, що процес оновлення основних складів команди потребує поступовості та етапності.

Малюнок 1. Етапна модель відбору гандболістів до складу національних збірних команд України для участі у міжнародних спортивних змаганнях 2025 року

Малюнок 2. Критерії відбору гандболістів до складу національних збірних команд України різних вікових груп для участі у міжнародних спортивних змаганнях з гандболу 2025 року

Для кожної групи показників розроблені відповідні нормативні величини (модельні характеристики), що дозволять визначити рівень майстерності та підготовленості спортсмена. В якості прикладу наведена технологія оцінювання змагальної діяльності для гравців, які претендують на потрапляння до складу національної збірної команди України (малюнок 3).

Малюнок 3. Аналіз ефективності змагальної діяльності гандболістів за результатами проведеного ігрового сезону

Застосовуються такі середні антропометричні показники для членів чоловічої національної збірної команди України з гандболу:

- середній зріст нападаючих II лінії – 190 см та вище;
- середній зріст крайніх нападаючих – 180 см та вище;
- середній зріст лінійних нападаючих – 196 см та вище;
- воротарі – 190 см та вище.

Застосовуються такі середні антропометричні показники для членів національної збірної команди України з гандболу (юнаки до 18 років):

- середній зріст нападаючих II лінії – 188 см та вище;
- середній зріст крайніх нападаючих – 178 см та вище;
- середній зріст лінійних нападаючих – 188 см та вище;
- воротарі – 187 см та вище.

Застосовуються такі середні антропометричні показники для членів жіночої національної збірної команди України з гандболу:

- середній зріст нападаючих II лінії – 173 см та вище;
- середній зріст крайніх нападаючих – 167 см та вище;
- середній зріст лінійних нападаючих – 178 см та вище;
- воротарі – 178 см та вище.

Застосовуються такі середні антропометричні показники для членів національної збірної команди України з гандболу (дівчата до 19 років):

- середній зріст команди – 163–168 см та вище;
- середній зріст нападаючих II лінії – 171 см та вище;

середній зріст крайніх нападаючих – 166 см та вище;
 середній зріст лінійних нападаючих – 176 см та вище;
 воротарі – 176 см та вище.

Застосовуються такі середні антропометричні показники для членів національної збірної команди України з гандболу (дівчата до 17 років):

середній зріст команди – 161–166 см;
 середній зріст нападаючих II лінії – 169 см та вище;
 середній зріст крайніх нападаючих – 164 см та вище;
 середній зріст лінійних нападаючих – 175 см та вище;
 воротарі – 175 см та вище.

Співвідношення спортсменів у складах національних збірних команд України з гандболу (на 16 спортсменів) по місцях таке:

гравців I лінії (крайніх та лінійних) – 5 чол.;
 гравців II лінії (центральных та напівсередніх) – 6 чол.;
 універсальних, тобто здатних грати у I та у II лініях – 2 чол.;
 воротарів – 3 чол.

У складах польових гравців національних збірних команд України з гандболу передбачається наявність двох передніх захисників, підготовлених до персонального захисту та до виконання функцій переднього захисника в системах активного захисту 5x1, 4x2.

Покарання та виключення спортсменів зі складів національних збірних команд України

Покарання та виключення спортсменів зі складу національної збірної команди України можливе в таких випадках:

- низький рівень мотивації виступу;
- порушення спортивно-тренувального режиму;
- низький спортивний показник досягнень під час тренувальних зборів та контрольних ігор;
- отримання травм, несумісних з можливістю повноцінної участі у тренувальному процесі;
- порушення морально-етичних норм у команді або у спілкуванні з тренерським складом;
- порушення дисципліни, правил антидопінгового контролю;
- невиконання вимог головного тренера національної збірної команди України або тренерського штабу;
- відсутність без поважних причин на планових заходах національної збірної команди України;
- за особистим зверненням спортсмена або його тренера.

Виключення/заміна спортсмена у складі національної збірної команди України відповідної вікової групи з гандболу здійснюється за поданням головного тренера національної збірної команди України.

Офіційні змагання 2025 року

Жінки

Відбіркова гра плей-офф до чемпіонату світу, 1 раунд (жінки)	09.04.2025 11.04.2025
Відбіркова гра плей-офф до чемпіонату світу, 2 раунд (жінки)	12.04.2025 14.04.2025
Чемпіонат Європи (дівчата до 19 років)	11.07.2025 21.07.2025
Чемпіонат Європи (дівчата до 17 років)	01.08.2025 11.08.2025
Відбіркова гра до чемпіонату Європи, 1 раунд (жінки)	15.10.2025 17.10.2025
Відбіркова гра до чемпіонату Європи, 2 раунд (жінки)	18.10.2025 20.10.2025
Чемпіонат світу (жінки)	26.11.2025 15.12.2025

Чоловіки

Відбіркова гра до чемпіонату Європи, 3 раунд (чоловіки)	11.03.2025 13.03.2025
Відбіркова гра до чемпіонату Європи, 4 раунд (чоловіки)	14.03.2025 16.03.2025
Відбіркова гра до чемпіонату Європи, 5 раунд (чоловіки)	06.05.2025 08.05.2025
Відбіркова гра до чемпіонату Європи, 6 раунд (чоловіки)	10.05.2025 12.05.2025
Відбіркова гра до чемпіонату світу, 1 раунд (чоловіки)	28.10.2025 30.10.2025
Відбірковий турнір до чемпіонату Європи (юнаки до 18 років)	30.10.2025 03.11.2025
Відбіркова гра до чемпіонату світу, 2 раунд (чоловіки)	01.11.2025 03.11.2025

Директор департаменту
спорту вищих досягнень

_____ Оксана АНАСТАСЬЄВА

Завідувач сектору ігрових видів
спорту

_____ Юлія БУЄВА

Державний тренер з гандболу

_____ Олександр ЧАЙЧЕНКО